

1) Τρέχω Κύπρ.: Γνωμ. "Οπκοῖς βουρῆ μινίσκει πίσω. || Ἄσμ.

Πέτε της νά ῥτη γλήορα, πέτε της νά γουρήση
κ' ἔχω λαμπρὸν μέσ' ἑς τὴν καργιάν, νά ῥτη νά μοῦ τὸ σβήση.

β) Ἐλαύνω, καταδιώκω Κύπρ.: βουρῶ τὸ χτηνόν.

2) Βομβῶ, ἠχῶ Πόντ. Σύμ.: Βουρίζ-ζει ὁ ἀέρας Σύμ.
|| Φρ. Βουρίζ-ζει τὸ κεφάλι μου (αἰσθάνομαι ἱλιγγον, σκο-
τοδίνην) αὐτόθι. Συνών. βουτίζω Α 4. 3) Βρίθω
Λυκ. (Λιβύσσ.): Ἡβούρισαν οἱ μνῆες.

βουρὶν (I) τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βουρίζω.

Μικρὰς διαρκείας τρέξιμον: Πάαινε ἢ τρέξε μάνι μάνι
ἐναν βουρὶν τὸ ἔλα.

βουρὶν (II) τό, Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ μορ. βούρ.

Πλήθος, σμήνος, ἐπὶ ἐντόμων κττ.

βουριντζῆς ὁ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουρὶν (I) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-τζῆς.

Ἐπὶ ἵππου, ταχύπους.

βούρισμαν τό, Κύπρ. βούρημαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βουρίζω, παρ' ὃ καὶ βουρῶ.

Τὸ νά τρέχη τις. Συνών. τρεχάλα.

βουρισμὸς ὁ, Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. βουρίζω.

Βόμβος. Συνών. βούισμα.

βούριστρον τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βουρίζω.

1) Οἶονεὶ τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται τι εἰς
ταχεῖαν κίνησιν: Φρ. Τοῦ δίνω τὸ βούριστρον (τὸν κάμνω
νά τρέχη). 2) Τὸ τρέξιμον.

βουριστὸς ἐπίθ. Κύπρ. βουρητὸς Κύπρ. βουρη-
τὸς Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βουρίζω, παρ' ὃ καὶ βουρῶ. Τὸ βου-
ρητὸς κατὰ τὸ βουριντζῆς.

Δρομαῖος: Ἡρτε κοντά μας βουρηνητὸς. Συνών. τρε-
χᾶτος.

βουριστῶντα ἐπίρρ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. βουριστὸς κατὰ τὸ συνών. βουρῶντα
μετοχ. τοῦ βουρῶ, καθὼς λέγεται αὐτόθι καὶ τραου-
διστῶντα < τραουδιστὸς < τραγουδῶ τραυῖκτῶντα
< τραυῖκτὸς < τραυῶ. κττ.

Τροχάδην, τρέχοντας: Ἡρτε βουριστῶντα.

βουρκάδα ἡ, Λήμν. Χίος κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άδα (I).

Ἡ ἐκ βούρκου ἢ ἀπὸ τῆς ἰλύος ἀναδιδομένη ὁσμὴ
ἐνθ. ἄν.: Ἐδῶ μυρίζει βουρκάδα Χίος. Συνών. βουρ-
καρίλα 1, βουρκεᾶ, βουρκίλα.

βουρκάδι τό, ΚΠαρορ. Κόκκιν. Τράγ. 118 βουρ-
κάδ' Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άδι.

1) Μέρος σκοτεινὸν ὡς βοῦρκος ΚΠαρορ. ἐνθ. ἄν.:
Κοιτάζει γῦρο του σὰ νὰ μὴν ξέρη ποῦ νὰ στραφῇ, βουρ-
κάδι ἢ ψυχὴ, ποῦ κρύβει μέσα της ἀστροπελέκια. 2) Ἐπιρ-

ρηματ., δίκην βούρκου, ἐπὶ ὁσμῆς Ἰμβρ.: Τοῦ νιρὸ μυρίζ'
βουρκάδ'. Πβ. βουρκάδα.

βουρκανίζω Καππ. (Σινασσ. Φάρασ. κ. ἄ.) Πόντ.
(Οἶν. Σταυρ. Χαλδ. κ. ἄ.) βρουκανίζω Καππ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βουλκανίζω, ὃ κατὰ ΔΟἰκονομίδ. Lautl.
63 ἀπὸ τὸ vulcan. Πβ. καὶ ἈνθΠαπαδόπουλ. ἐν Ἀρχ.
Πόντ. 12 (1946) 59.

1) Ἀπροσ. κάμνει σφοδρὰν χιονοθύελλαν, χιονίζει μετὰ
σφοδρῶτάτου ἀνέμου Πόντ. (Σταυρ. κ. ἄ.): Ὁξικέσ' βουρ-
κανίζ' καὶ ποῦ θὰ πᾶς; (ὀξικέσ' = ἔξω) Σταυρ. 2) Μυ-
κῶμαι, ἐπὶ ἀγελάδος Καππ. (Σινασσ.) 3) Ἀγανακτῶν
φωνάζω, ὑβρίζω, ἐπιτίθεμαι δι' ἀπειλῶν ἢ ὕβρεων Πόντ.
(Οἶν. Χαλδ.): Ἐβουρκάντισεν ἀπάν'-ι-μ' (ἀπάν'-ι-μ' = κατε-
πάνω μου, ἐναντίον μου) Χαλδ. 4) Κλαίω ἐπὶ βρε-
φῶν Καππ. (Φάρασ. κ. ἄ.)

βουρκάνισμαν τό, Πόντ. (Σταυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βουρκανίζω.

Χιονοθύελλα.

βουρκάρι τό, Μέγαρ.—ΔΒουτυρ. Ἐπανάστ. ζῶων
ΠΒλαστ. Ἀργῶ 49 καὶ 337—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Βλαστ.
374 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άρι (II).

1) Τόπος βορβορώδης ΠΒλαστ. Ἀργῶ 49—Λεξ. Βλαστ.
ἐνθ' ἄν.: Βούλησαν ἑς τὸ βουρκάρι ΠΒλαστ. Ἀργῶ ἐνθ'
ἄν. 2) Βόρβορος Μέγαρ.—ΔΒουτυρ ἐνθ' ἄν.—Λεξ.
Περίδ. Μπριγκ. Πρω.Δημητρ.: Ἐπεκα ἑς τὸ βουρκάρι
τσαὶ λερώθηκα Μέγαρ. Μέρος γεμᾶτο βουρκάρι ΔΒουτυρ.
ἐνθ. ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κέως Σαλαμ.

βουρκαρίλα ἡ, Μεγαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουρκάρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ίλα.

1) Βουρκάδα, ὃ ἰδ. 2) Τὸ πλήθος τοῦ βορβόρου.

βουρκεᾶ ἡ, Κρήτ. Πελοπν. (Ἀρεόπ.) βορκεᾶ Σύμ.
βουρκεᾶ Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-εᾶ.

Βουρκάδα, ὃ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Βορκεᾶς φέρνει τὸ βα-
ρέλλι Σύμ.

βουρκὶ τό, Ἀμάρτ. βουρκὶν Κύπρ. βορκὶ Σύμ.

Ἰποκορ. τοῦ οὐσ. βοῦρκος.

1) Μικρὰ ποσότης βορβορώδους ὕδατος Κύπρ. 2)
Τόπος ὅπου λιμνάζουν ὕδατα βορβορώδη Σύμ.: Φράσ.
Λιμάνιν βορκὶ (λιμὴν ἡσυχος).

βουρκιάζω Κρήτ. (Βιάνν. Σητ.) Νάξ. (Γαλανᾶδ.)
Χίος—Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. βρουκιάζω Θήρ. βρου-
τσάζου Λέσβ. βορκιάζ-ζω Σύμ. βορτσάζω Κύπρ. βρο-
σάζω Κύπρ. βρουσάζω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρκος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Α) Μετβ. 1) Μεταβάλλω τι εἰς βούρκον Κύπρ.

2) Μεταδίδω εἰς τι τὴν ὁσμὴν τοῦ βούρκου Κύπρ.:
Τούτ' ἡ κούζα βροσάζει τὸ νερόν (κούζα = στάμνα). Καὶ
ἀμτβ. ἀποκτῶ τὴν ὁσμὴν τῆς ἰλύος, τοῦ βούρκου, ἐπὶ
ὑδατος Κύπρ. Λέσβ. Σύμ. Χίος: Ἐβούρκιασαν τὰ νερὰ
Χίος Τὸ νερὸ βρουτσάζει Λέσβ. Τὸ νερόν τοῦτον ἐν' πίνε-
ται, γιὰτὶ ἐν' βροδασμένον Κύπρ.

Β) Ἀμτβ. 1) Καθίσταμαι λασπώδης, βορβορώδης

Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ.: 'Εβούρκιασε ό τόπος από τοίς πολ-
λές βροχές Λεξ. Δημητρ. β) Εύρωτιω, σήπομαι Θήρ.
Κρήτ. (Βιάνν. κ. ά.) Νάξ. (Γαλανάδ.) Σύμ.: 'Εβόρκιασεν
τό νερό Σύμ. || 'Άσμ.

'Σ τή βρύσι, άπού'πινα νερό, θωρῶ καί πίνουν άλλοι,
ποῦ νά βουρκιάση τό νερό καί νά χαλάσ' ή βρύσι,
ποτ' άθρωπος νά μή βρεθῇ νά τήνε καθαρίση
Κρήτ. 2) Πληρουμαι από βρύα Κρήτ. (Σητ.): 'Ελί-
μνωσε τό χωράφι κ' έβούρκιασε τό σπαρμένο. 'Εβούρκιασε
τό νερό 'ς τό γόλυδο.

Πβ. βουρκώνω.

βούρκιασμα τό, άμάρι. βρούττασμα Λέσβ.

'Εκ τοῦ ρ. βουρκιάζω. 'Η λ. καί παρά Σομ.

'Ο εύρώς, ή μούχλα τῶν ὑγρῶν καί τῶν άγγείων.

βουρκίλα ή, Εὔβ. ('Ακρ. Ψαχν.) Θράκ. (Μαρών.)
Πελοπν. (Βασαρ. Λεῦκτρ.)

'Εκ τοῦ οὐς. βούρκος καί τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ίλα, περί ἥς ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,247 κέξ.

1) 'Η όσμή τοῦ βούρκου ή τοῦ βορβόρου Εὔβ. ('Ακρ.
Ψαχν.) Πελοπν. (Βασαρ. Λεῦκτρ.): Τοῦ νιρό μυρίζ' βουρ-
κίλας 'Ακρ. Ψαχν. Τό νερό βρωμάει βουρκίλας Βασαρ. 2)
'Η όσμή τῶν άπλύτων έσωρούχων Θράκ. (Μαρών.): Τά
ροῦχα τ' βρουμοῦν βουρκίλα.

βουρκόλακκας ό, Κεφαλλ.

'Εκ τῶν οὐς. βούρκος καί λάκκα. 'Η μεταβολή τοῦ
γέν. κατ' επίδρασιν τοῦ λάκκος.

Φρέαρ περιέχον βούρκον, ιλύν.

βουρκόλασπη ή, Λεξ. Δημητρ. βουρκολάσπη Λεξ.
Δημητρ.

'Εκ τῶν οὐς. βούρκος καί λάσπη.

Βορβορώδης πηλός.

βουρκολόγος ό, Κεφαλλ. Πελοπν. ('Ανδροῦς. Μεσ-
σήν.)—Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ οὐς. βούρκος καί τῆς παραγωγικῆς καταλ.
λόγος, περί ἥς ιδ. ΓΧατζιδ. έν 'Αθηνά 22 (1910) 247.

1) 'Ο έχων έργον νά καθαρίζη τι έκ τοῦ βορβόρου,
ιδίως ό καθαριστής άποχωρητηρίων Κεφαλλ.: Χρειάζεται
βουρκολόγος γιά νά παστρέψουμε έδῶ πέρα. 2) 'Ο διαι-
τώμενος έντός ή πλησίον έλῶν Κεφαλλ.: Βουρκολόγοι
είναι οί λοῦφες, οί άγριόπαπιες. β) Παρωνύμιον τῶν
κατοίκων τῆς πόλεως Λειξουρίου ὡς κατοικούντων πλη-
σίον έλους Κεφαλλ. Παρωνύμιον καί τῶν κατοίκων τῆς
Μεσσήνης καί τῶν πέριξ αὐτῆς χωρίων ὡς κατοικούντων
εἰς περιοχὴν πεδινὴν Πελοπν. ('Ανδροῦς.) 3) Τόπος
ὅπου σωρεύεται κόπρος Κεφαλλ. Πελοπν. (Μεσσήν.): Ρί-
χνω 'ς τό βουρκολόγο τὰ νερά τοῦ αἰκλου Κεφαλλ. Συ-
νών. κοπρολόγος. 4) Αἰσχρολόγος Λεξ. Δημητρ.

βουρκονέρι τό, Λεξ. Βλαστ. 374 Δημητρ.

'Εκ τῶν οὐς. βούρκος καί νερό.

'Υδωρ βορβορώδες, τεلماتῶδες.

βουρκοπαραχώνω ΑΜαμμέλ. Σκοπ. 59.

'Εκ τοῦ οὐς. βούρκος καί τοῦ ρ. παραχώνω.

Θάπτω μέσα εἰς βόρβορον: Ποίημ.

Τήν πνίζαν καί ξεπάρθενή τή βουρκοπαραχώσαν.

βουρκόπηλα τά, Κρήτ.

'Εκ τῶν οὐς. βούρκος καί πηλά πληθ. τοῦ πηλός.

Πηλοὶ βορβορώδεις καί ὄζοντες.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

βούρκος ό, κοιν. βούρκους βόρ. ιδιῶμ. βούρκο
Τσακων. βόρκος Κύπρ. Ρόδ. βούλκος Α.Ρουμελ. (Στενή-
μαχ.) Θράκ. (Μυριόφ.) 'Ιθάκ. Κύθηρ. Λευκ. Πελοπν. (Κα-
λάβρυτ. Σουδεν.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.)—Λεξ. Βλαστ. 374
Πρω. Δημητρ. βούλικος Θράκ. (Μυριόφ.) βούρκον τό,
Πόντ. (Χαλδ.) βούρκο Εὔβ. ('Ορ.) Κύθηρ. βούλκο Κύ-
θηρ. βούλουκο Ζάκ. βροῦκο Λεξ. Μπριγκ. βούρκος
'Αμοργ. βουρκός Ζάκ. φουρκό Εὔβ. βούρκα ή, Θράκ.
('Αδριανούπ.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Νάξ. (Γαλανάδ.) Πόντ.
(Χαλδ.) Χίος κ. ά.—Λεξ. Μπριγκ. βρούκα Θήρ. Μεγίστ.
βόρκα Μεγίστ. Πληθ. βούρκα τά, Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ.
Σύρος Χίος—ΜΛελέκ. 'Επιδόρπ. 200 βουρκά Ζάκ. Στε-
ρελλ. ('Αρτοτ.)—ΡΔημητρ. Κτηνοτρόφ. 51 βόρκα Κῶς
βούλκα Πελοπν. (Σουδεν.).

Τό μεσν. οὐς. βούρκος, ὅπερ πιθανῶς έκ τοῦ άρχ.
οὐς. *βρῦξ αίτιατ. βρύχα = πυθμὴν θαλάσσης. Καί οί
τύποι βούλκος καί βούρκον μεσν. Πβ. Φλώρ. καί Πλάτζια
Φλώρ. στ. 1347 (έκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 304) «τό νερόν . . .
| θολώνεται, ταράσσεται καί γίνεται ὡς βούλκος» καί
Περί γέρ. στ. 26 (έκδ. GWagner σ. 107) «νά τοὺς ιδῶ
νά κολουποῦν σέ βούρκα σάν οί χοῖροι».

Α) Οὐς. 1) 'Η ιλὺς τοῦ πυθμένος θαλάσσης ή λί-
μνης όσμηρά ένίστε σύννηθ.: Ψάγια τοῦ βούρκου. Οί κέ-
φαλοι εἶναι γεμάτοι βούρκο. Τό ψάρι μυρίζει βούρκο. 'Η
φαγάνα βγάξει από τό λιμάνι βούρκο. Τό κρασί—τό λάδι
άφησε πολὺ βούρκο. β) Βόρβορος κοιν. καί Πόντ. (Χαλδ.)
Τσακων.: Τό γουρούνι κυλιέται 'ς τό βούρκο. 'Επεσε σέ
βούρκο κ' έγινε σύχριστος σύννηθ. || Φρ. 'Επεσε 'ς τό βούρκο
(άπέτυχεν εἰς τὴν προσπάθειάν του). Κυλιέται 'ς τό βούρκο
(εύρίσκεται εἰς μεγάλην ήθικὴν διαφθοράν) πολλαχ. || Πα-
ροιμ. Κι αν' αν πάγω κρεμός καί κα αν πάγω βούρκον
(μεταξὺ δύο κακῶν) Χαλδ. 'Η σημ. καί μεσν. 'Ιδ. άνω-
τέρω Περί γέρ. στ. 26). γ) Δυσώδης ὄχετός κοιν.
'Η λ. καί ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπον Βούρκος 'Ηπ. Θράκ.
(Μάδυτ.) Λέσβ. Πελοπν. Βούρκος τό, 'Αμοργ. Βούρκους
'Ιμβρ. Βούλκους Λήμν. Βουρκός Πελοπν. (Γερμ. Μάν.)
Βούρκα ή, Πελοπν. Βούρκ' οί, Λέσβ. Βόρκα τά, Κῶς. Καί
ὡς έπών. Βούρκος Κάμπ. δ) 'Υδωρ θολόν καί βορβο-
ρώδες πολλαχ. καί Τσακων.: Βόρκος τρέδει τό ποτάμι
Ρόδ. Τοῦ νιρό εἶναι βούρκους Μακεδ. (Βογατσ.) Τό ὕω ένι
βούρκο (ὕω=ὑδωρ) Τσακων. 2) Τό φυτὸν βρούν Κρήτ.
(Σητ.): 'Εγέμισε βούρκες τό νερό. 3) Ξύλινον ὑδροδο-
χείον Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.)

Β) 'Επιθετικ. 1) Θολός Εὔβ.: 'Άσμ.

Τι τό ποτάμι εἶναι φουρκό, θολό καί φουρκωμένο,
φέρνει λιθάρια ριζιμαιά, πέτρες ξεροῖζωμένες.

2) 'Ελώδης καί διά τοῦτο εὐφορος Ζάκ. κ. ά.: 'Άσμ.
Καιρός ήρθε, μωρε άδρεφέ, καιρός νά χωριστοῦμε,
άπό τοίς άκρες πᾶρ' εἰς κί από τὰ παλαιοῦςόρμα
κί ὅθε βουρκά καί καρπερά 'ς τό μέρος τό δικό μου.

βουρκοτόπι τό, Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ μεταπεπλασμένου πληθ. βουρκοτόπια τοῦ
οὐς. βουρκότοπος.

Βουρκότοπος, ὁ ιδ.: Τὰ βουρκοτόπια πολλόστεφαν
τοίς θέρμες.

βουρκότοπος ό, Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 374 Δημητρ.
βουρκότουπος Θράκ. ('Αδριανούπ.) Μακεδ.

'Εκ τῶν οὐς. βούρκος καί τόπος. 'Η λ. καί παρά
Σομ.

Τόπος έλώδης.

